

Chambre des Représentants

SESSION 1972-1973.

25 OCTOBRE 1972

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 21 avril 1965
portant statut des agences de voyages.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 21 avril 1965 est intervenue parce qu'il était devenu indispensable de codifier la profession des agents de voyages, en raison de l'importance de leurs activités.

Trois motifs avaient inspiré le législateur:

a) le rôle capital que jouent les agences de voyages dans le tourisme international;

b) le rôle social qu'elles sont appelées à exercer. Malheureusement, en Belgique le secteur est entièrement aux mains de quelques «tours operators», c'est-à-dire qu'en définitive la qualité du service rendu et son prix ne sont pas définis par les agences de voyages;

c) la place que les agences occupent dans l'économie nationale et leur position en matière de crédit.

Nul ne contestera que, pour être organisateur de voyages, la probité commerciale, la compétence technique et la solvabilité sont indispensables.

Cette loi qui se révélait nécessaire n'a cependant pas répondu à deux de ces buts: d'une part, le développement du rôle social des agents de voyages, puisque le législateur commençait par éliminer les associations sans but lucratif organisatrices de loisirs de vacances à titre principal, et d'autre part, l'action préventive contre l'insolvabilité de l'agent de voyages. En effet, l'année 1971 a vu la faillite de plusieurs agences de voyages tandis que de nombreuses associations sans but lucratif, organisatrices de voyages de type social, ont dû se ranger sous la bannière d'un agent exclusivement commercial.

Si la Belgique, contrairement aux autres pays, a inclus dès la fin de la guerre un Office national de vacances annuelles au sein de la sécurité sociale, c'était sans contester en vue de marquer l'indissolubilité entre une conception sociale du travail et celle qu'il faut avoir des loisirs.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1972-1973.

25 OKTOBER 1972.

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 21 april 1965
houdende het statuut van de reisbureaus.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wet van 21 april 1965 voorzagt in de noodzakelijkheid om te komen tot een regeling van het beroep van reisagent, gelet op het belang dat zijn activiteit had gekregen.

Drie beweegredenen lagen ten grondslag aan die wet:

a) de gewichtige taak die de reisbureaus in het internationale toerisme vervullen;

b) de sociale taak waartoe zij geroepen zijn. Ongelukkig genoeg wordt de gehele sector in België beheerst door een handvol «tour operators», wat betekent dat de reisbureaus uiteindelijk geen zeggenschap hebben bij het bepalen van de hoedanigheid van de verstrekte dienst en van de prijs daarvan;

c) de plaats die de reisbureaus in ons bedrijfsleven innemen en hun positie op het stuk van kredietverlening.

Niemand zal betwisten dat voor het organiseren van reizen eerlijkheid in zaken, technische bekwaamheid en solvabiliteit onontbeerlijk zijn.

Van de doeleinden die met deze onontbeerlijke werf beoogd werden, zijn er evenwel twee niet bereikt: enerzijds de ontwikkeling van de sociale taak der reisagenten, omdat de wetgever begon met het uitschakelen van de verenigingen zonder winstoogmerk die zich hoofdzakelijk bezighouden met het organiseren van de vrijetijdsbesteding in de vakantie; anderzijds de voorkoming van de insolventie van de reisagent; in 1971 zijn immers verscheidene reisbureaus failliet gegaan, terwijl een groot aantal verenigingen zonder winstoogmerk, die «sociale» reizen organiseren, verplicht geplaatst werden onder agenten die uitsluitend op het maken van winst uit zijn.

In tegenspreking met andere landen is in België onmiddellijk na de oorlog in het raam van de sociale zekerheid een Rijksdienst voor jaarlijkse vakantie opgericht. Ongetwijfeld wilde men aldus erop wijzen dat een sociale opvatting van de arbeid onafscheidelijk verbonden is met die welke op het stuk van de vrijetijdsbesteding moet worden gehuldigd.

Il faut reconnaître qu'en ce temps-là des progrès ont été réalisés grâce à la création de l'entre des vacances au littoral et dans les Ardennes, premiers organismes de tourisme social pour jeunes et pour adultes.

Aujourd'hui où en sommes-nous?

Une importante industrie du tourisme s'est développée d'année en année. De nombreux hommes d'affaires et commerçants ont tiré profit de l'octroi annuel des congés payés. Il appartenait donc au législateur d'intervenir : il l'a fait et il a choisi de consacrer et de renforcer dans notre pays le seul système commercial.

La législation actuelle rend impossible tout tourisme social.

Il était normal d'exiger d'une association sans but lucratif les mêmes conditions techniques d'admission à la profession que celles imposées à un commerçant mais il était anormal d'interdire complètement à une A. S. B. L., l'organisation de loisirs de vacances.

En effet, les associations sans but lucratif ne peuvent faire du tourisme qu'à titre subsidiaire: c'est-à-dire honteusement, comme un complément d'autres activités plus avouables. En réalité, contrairement à l'exposé des motifs de la loi portant statut des agences de voyages, l'esprit de la législation assimile le tourisme à un acte uniquement commercial, comme si en Belgique personne ne croyait à sa vocation culturelle propre.

Sur base de la législation actuelle, de mauvais esprits pourraient prétendre que la politique de l'Etat consiste à:

1° encourager le commerce des loisirs;

2° protéger la forme actuelle du tourisme pour mieux priver les travailleurs de toute pensée personnelle et en faire des machines dans un circuit de production.

3° aliéner l'homme en l'empêchant de préparer, de penser ses loisirs dans les organismes démocratiques, c'est-à-dire où le pouvoir est aux participants et non aux commerçants.

D'autres pays, avant ou après nous, ont légiféré en matière de tourisme. Ils ont estimé le plus souvent, qu'il existait deux types de tourisme différents: l'un aux mains du secteur commercial et, l'autre, du secteur social. Ces deux types de tourisme ont leur valeur propre mais avec des exigences différentes.

Il semble souhaitable de modifier la législation actuelle en vue de:

1° placer les associations sans but lucratif sur un plan d'égalité avec le secteur commercial, c'est-à-dire leur donner les mêmes droits dans la mesure même où elles acceptent les mêmes obligations;

2° faire participer les ministères de la culture au comité technique chargé de donner des avis au sujet de l'exécution de la présente loi, afin de conserver au tourisme un réel aspect culturel.

3° créer une sous-commission du comité technique chargée plus précisément de donner son avis en matière d'octroi, de refus, de suspension ou de retrait des autorisations aux associations sans but lucratif.

Cette sous-commission du comité technique devrait signaler:

1° quels sont les motifs pour lesquels une association sans but lucratif peut s'occuper d'actes s'apparentant à l'agence de voyages;

Destijds is er reëllig vooruitgang gemaakt, dank zij de oprichting van vakantiecentra aan de kust en in de Ardennen, de eerste instellingen van sociaal toerisme voor jongeren en volwassenen.

Hoever staan wij vandaag de dag?

Mettertijd heeft het toerisme zich tot een belangrijke tak van industrie ontwikkeld. Talrijke zakenlui en handelaars hebben profijt gehaald uit de jaarlijkse betaalde vakantie. De wetgever behoorde derhalve op te treden: hij heeft dit gedaan en gaf er daarbij de voorkeur aan in België alleen het commerciële systeem te bevestigen en te versterken.

De huidige wetgeving maakt elk sociaal toerisme onmogelijk.

Het was normaal te eisen dat een vereniging zonder winstoogmerk aan dezelfde technische roelatingsvoorwaarden voldoet als een handelaar: niet normaal echter was het dat aan een V. Z. W. de organisatie van vrijetijdsbesteding tijdens de vakantie volledig werd onzegd.

De verenigingen zonder winstoogmerk mogen zich immers slechts in bijkomende orde met toerisme bezighouden, d.w.z. op verdoken wijze, ter aanvulling van andere, meer oorbare activiteiten. In werkelijkheid - en in strijd met hetgeen de roelichting bij de wet houdende het statuut van de reisbureaus vermeldt - wordt het toerisme, in de geest van de wetgeving, een louter commerciële handeling, alsof niemand in België aan de eigen culturele roeping ervan geloofde.

Op grond van de huidige wetgeving zouden boosaardige geesten kunnen beweren dat het beleid van de Staat erop gericht is:

1° de commerciële exploitatie van de vrijetijdsbesteding aan te moedigen;

2° de huidige vorm van het toerisme te beschermen ten einde alle persoonlijke gedachten bij de werknemers tegen te gaan en er machines in een productiecyclus van te maken;

3° de mens van zichzelf te vervreemden door hem te beletten zelf zijn vrijetijdsbesteding voor te bereiden en te bedenken in democratische instellingen waarin de deelnemers en niet de handelaars het voor het zeggen hebben.

Vóór of na ons hebben ook andere landen het toerisme wettelijk geregeld. Meestal waren zij van oordeel dat er twee verschillende soorten van toerisme bestaan: een die in handen is van de commerciële, de andere in handen van de sociale sector. Deze beide soorten toerisme hebben elk hun eigen waarde, maar ze stellen verschillende eisen.

Het lijkt wenselijk de thans vigerende wetgeving te wijzigen ten einde:

1° de verenigingen zonder winstoogmerk op gelijke voet te stellen met de commerciële sector, d.w.z. hun dezelfde rechten toe te kernen voor zover zij dezelfde verplichtingen op zich nemen;

2° de ministeries van cultuur te betrekken bij het werk van het technisch comité dat adviezen moet verstrekken in verband met de uitvoering van de onderhavige wet zodat het toerisme een echt cultureel aspect kan behouden.

3° in het technisch comité een subcomité op te richten dat meer bepaald tot taak zou hebben advies uit te brengen inzake de toekenning, de weigering, de schorsing of de intrekking van de vergunningen der verenigingen zonder winstoogmerk.

Dat subcomité van het technisch comité zou moeten bepalen:

1° om welke redenen een vereniging zonder winstoogmerk zich mag bezighouden met handelingen die verband houden met die van reisbureaus;

2" quel est le cadre qui devrait être fixé à ces actes;

3° cc que j'on devrait entendre dans cc cadre par association sans but lucratif.

Pas plus que les agences de voyages en effet, les associations sans but lucratif réelles et valables ne souhaitent que des actes d'agences de voyages puissent être posés sous le couvert d'associations sans but lucratif, par des personnes incompetentes ou qui adopteraient ce statut en lieu et place du statut commercial.

A. PARISIS.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

A l'article 1, § 1, 2° de la loi du 21 avril 1965 portant statut des agences de voyage, les mots « à titre accessoire » sont supprimés.

Art. 2.

In fine de l'article 2 de la même loi, les mots « § 1° ou 2, 1° » sont supprimés.

Art. 3.

In fine de l'article 3 de la même loi, les mots « § 1er, ou l'exercice d'une partie de cette activité par les exploitants d'autocars » sont supprimés.

Art. 4.

In fine de l'article 5, 4° de la même loi les mots « §§ 1er ou 2, 1° » sont supprimés.

Art. 5.

L'article 8 de la même loi est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 8. - Le Roi crée un comité technique chargé de donner un avis sur les mesures d'exécution de la présente loi. Ce comité technique sera composé d'un représentant du Ministre ayant le tourisme dans ses attributions, d'un représentant de chacun des Ministres de la Culture, des représentants des exploitants des transports ferroviaires, fluviaux, maritimes et aériens, des représentants des organisations professionnelles d'agents de voyages et d'exploitations d'autocars et des représentants des associations sans but lucratif qui exercent l'activité prévue à l'article 1er, § 1er, conformément à l'article 1er, § 2, 2°. »

Art. 6.

Il est inséré dans la même loi un article 8bis (nouveau) libellé comme suit :

2" binnen welk kader die handelingen moeten worden gesteld;

3" hetgeen men in dat verband onder een vereniging zonder winstoogmerk zou moeten verstaan.

De echte verenigingen zonder winstoogmerk wensen immers evenmin als de reisbureaus zelf dat de handelingen van reisbureaus onder het mom van verenigingen zonder winstoogmerk zouden worden verricht door personen die daarvoor niet bevoegd zijn of die dat statuut in plaats van een commercieel statuut zouden aannemen.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

In artikel 1, § 2, 2°, van de wet van 21 april 1965 houdende het statuut van de reisbureaus worden de woorden « in bijkomende orde » weggelaten.

Art. 2.

In fine van artikel 2 van dezelfde wet worden de woorden « §§ 1 of 2, 1° » weggelaten.

Art. 3.

In fine van artikel 3 van dezelfde wet worden de woorden « § 1, omschreven werkzaamheid of de uitoefening van een deel van deze werkzaamheid door de autocarexploitanten » vervangen door de woorden « omschreven werkzaamheid ».

Art. 4.

In fine van artikel 5, 4°, van dezelfde wet worden de woorden « §§ 1 of 2, 1° » weggelaten.

Art. 5.

Artikel 8 van dezelfde wet wordt vervangen door volgende bepaling :

« Art. 8. - De Koning richt een technisch comité op dat ermede belast is advies uit te brengen over de maatregelen tot uitvoering van deze wet. Dat technisch comité is samengesteld uit een vertegenwoordiger van de Minister tot wiens bevoegdheid het toerisme behoort, een vertegenwoordiger van elke Minister van Cultuur, vertegenwoordigers van exploitanten van het vervoer per spoor, op binnenwateren, ter zee of in de lucht, vertegenwoordigers van de organisaties van reisagenten en autocarexploitanten en vertegenwoordigers van de verenigingen zonder winstoogmerk die de in artikel 1, § 1, omschreven werkzaamheid uitoefenen overeenkomstig artikel 1, § 2, 2°. »

Art. 6.

In dezelfde wet wordt een artikel 8bis (nieuw) ingevoegd, luidend als volgt:

« Le Roi crée deux sous-commissions au sein de ce comité technique chargées de donner un avis motivé en matière d'octroi, de refus, de suspension ou de retrait des autorisations.

Le premier sera chargé plus précisément des autorisations données conformément à l'article 1er, § 1er ou § 2, 1°. Il sera composé de représentants des organisations professionnelles d'agents de voyages et d'exploitants d'autocars et d'un représentant du Ministre ayant le tourisme dans ses attributions.

Le second sera chargé des autorisations données conformément à l'article 1er, § 2, 2°. Il sera composé de représentants des associations sans but lucratif, d'un représentant du Ministre ayant le tourisme dans ses attributions et d'un représentant de chacun des Ministres de la Culture».

29 septembre 1972.

A. PARISIS,
C. POSWICK,
H. BROUHON,
A. MAGNEE.

« De Koning richt in dat rechnisch comité twee subcomités op, die een gemotiveerd advies inzake de toekenning, de weigering, de schorsing of de inrekking van de vergunningen moeten uitbrengen.

Het eerste is speciaal bevoegd voor de vergunningen die worden verleend overeenkomstig artikel 1, § 1 of § 2, 1°. Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van de beroepsorganisaties van reisagenten en autocarexploitanten en een vertegenwoordiger van de Minister tot wiens bevoegdheid het toerisme behoort.

Het tweede is bevoegd voor de vergunningen die worden verleend overeenkomstig artikel 1, § 2, 2°. Het is samengesteld uit vertegenwoordigers van de verenigingen zonder winstoogmerk, een vertegenwoordiger van de Minister tot wiens bevoegdheid het toerisme behoort en een vertegenwoordiger van elke Minister van Cultuur ».

29 september 1972.